

10. SINIF
DENEME

DENEME 4

KİTAPÇIK TÜRÜ

A

4

ADI :

SOYADI :

SINIFI :

DİKKAT! SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Kitapçık ve cevap kâğıdındaki size ait bilgileri ilgili bölümlere doğru olarak kodlayınız. Aksi taktirde sınav sonuçlarınıza ulaşmakta sorunlar yaşayabileceğinizi unutmayınız.
2. Cevap kâğıdındaki tüm alanları kurşun kalem kullanarak ve kutucukların dışına taşırmadan belirgin olarak işaretleyiniz.
3. Size verilen kitapçık türünü cevap kâğıdınızın ilgili bölümüne sınav başlangıcında işaretleyiniz.

YAYIN KOORDİNATÖRÜ:

Ayça AKTAŞ DEMİRCAN

EDİTÖR:

Büşra KOCA

Mehmet Ali CEMİLOĞLU

DİZGİ:

Buse GÜNGÖR

**TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI :**

Jale Kılıç ÖZGEN

TARİH:

Mehmet Ali CEMİLOĞLU

COĞRAFYA:

İsmail ÜNALDI

FELSEFE:

Ergün İÇÖZ

**DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ:**

Ergün İÇÖZ

MATEMATİK:

Servet KAÇARAN

FİZİK:

Mehmet Akif KORKMAZ

KİMYA:

Bilge BALKAN

BİYOLOJİ:

Özlem DİZMAN

Bu sınavın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu sınavın tamamının ya da bir kısmının, sınavı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

1. Bu testte toplam 30 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Geçiş Dönemi'nin son eseri Ahmet Yesevi'nin şiirlerinin yer aldığı ve öğrencileri tarafından toplanarak kitap hâline getirilen ----. Tasavvuf şiirinin kurucusu olarak bilinen Hoca Ahmet Yesevi, Arapçayı ve Farsçayı iyi bilmektedir. Ayrıca İslam bilimleri hakkında derin bilgi sahibidir. Etrafında toplanan müritlerine dervişlik adabını üretebilmek için onların anlayabileceği bir dille şiirler yazmıştır. Bu şiirler, genellikle 7'li ve 12'li hece ölçüsü ile oluşturulmuştur. Tasavvufu yaymak amacıyla yazılan bu eserde öğreticilik özelliği ağır basmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Divan-ı Hikmet*'tir
- B) *Divan-ü Lügati't-Türk*'tür
- C) *Mizanü'l Evzan*'dır
- D) *Kutadgu Bilig*'dir
- E) *Risaletü'n-Nushiyye*'dir

2. Mehmet Emin Yurdakul, *Cenge Giderken* adlı şiirini, 1897'de Türk-Yunan Savaşı üzerine yazmıştır. Şair, bu şiirde vatan için milletimizin yapması gereken fedakârlığı dile getirir ve millî bilinci uyandırma amacını güder.

Bu parçadaki altı çizili bölümden yola çıkılarak edebiyatın aşağıdakilerden hangisi ile ilişkisinden söz edilebilir?

- A) Felsefe
- B) Coğrafya
- C) Din
- D) Tarih
- E) Sosyoloji

3. Milletlerin edebiyatları önceleri sözlü ürünlerden meydana gelmiştir. Daha sonra ise yazının icadı ve yaygınlaşması ile yazılı ürünler oluşmaya başlamıştır. Bu ürünler toplumların yaşadığı değişimden büyük ölçüde etkilenmiştir. Toplumlar, coğrafya değiştikçe dillerinde bazı değişiklikler meydana gelmesi de kaçınılmaz olmuştur. Böylece insanların sosyal yaşamları farklılaştıkça bu toplumların edebiyatlarında da büyük farklılaşmalar meydana gelmiştir. Türk edebiyatına baktığımız zaman da değişikliklerin daha belirgin olduğunu görmekteyiz. Edebiyat tarihi araştırmalarında edebiyatımızın bu bahsettiğimiz sebeplerden dolayı bazı ana dönemlere ayrıldığını da görmekteyiz.

Bu parçadaki altı çizili bölümü;

- I. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatı,
- II. sözlü dönem,
- III. İslamiyet'in etkisiyle oluşan Türk edebiyatı

ifadelerinden hangileri karşılamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

4.

I

Dede Korkut Hikâyeleri'nden;
 Gümbür gümbür davullar dövüldü, burması
 altın, tunç borular çalındı. O gün kahraman
 bey yiğitler döne döne savaştı. O gün kara
 çelikten öz kılıçlar çalındı. O gün kargı dilli
 kayın oklar atıldı, alaca ejder sivri mızraklar
 batırıldı. O gün namertler sapa bir yer gözetti.
 O gün baka baka Kazanoğlu Uruz aşka geldi:
 Beri gelin kırk arkadaşım
 Size kurban olsun benim başım
 Görüyor musunuz?
 Babam Kazan baş kesti
 Kan döktü
 Oğlan çocuk yalnız yemek yemeye gelmez
 Babam bu kâfirleri esirgemiş gibi
 Beni seven yiğitlerim ne duruyorsunuz
 Kâfirin bir ucuna at tepelim

II

Halk hikâyesinden;
 Kızlar bir âşığın kendilerine türkü söylediğini
 görüp şaşırdılar. Yolun kenarına geçtiler. Ke-
 rem bunların yanına gidip keşişi ve yanında-
 kileri sordu. Onlar da "Revan'a gittiler. Orada
 bulursun." dediler. Kerem ve Sofu, Revan'a
 ulaştılar, bir kahveye gittiler. Bunların yanına
 gelenler biraz sohbetten sonra, "Aman âşık
 bize bir türkü söyle." dediler. Kerem de sazi-
 na düzen verip bakalım ne söyledi?
 Aldı Kerem:
 Eğer bize sorarsanız
 Biz İsfahan ilindeniz
 Her dem giydiğimiz şaldır
 Bizler şahın kulundanız

**Bu parçalardan yola çıkılarak aşağıdaki-
 lardan hangisi söylenemez?**

- A) Her ikisi de anonimdir.
- B) Her ikisinde de kahramanlık teması vardır.
- C) Her ikisinde de duygular şiir şeklinde dile getirilmiştir.
- D) Her ikisinde de yazıldığı dönemin dil özellikleri görülür.
- E) Her ikisinde de sessel yinelemelere yer verilmiştir.

5.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'ndan bir hikâye:

Genç adam mümkün mertebe az üşümek fikriyle adımlarını sıklaştırdı. Paltosunun yakasını tâ kulaklarına kadar çekerek bastonu koltuğunun altına, elleri ceplerinde büzülmüş, yürüdü. Kendi kendine "Şüphesiz bu kar havası..." diyordu.

Filvâki tâ karşıda, ova tarafından, Menemen boğazının üstünden şehrin semâsına doğru uzanıp yayılan mehib ve kesif bir sürü bulut kütleleri onun bu hissini teyid ediyordu. Zaten bütün gece, sabaha kadar, dağların tepelerine bir hayli kar yağmıştı ve şimdi bu dağlar tâ uzaklardan, beyaz ve dumanlı başlarıyla ona, iliklerine kadar işleyen soğuk ve acı bir selâm-ı burûdet yolluyorlardı.

Hilmi Efendi: "Pis memleket, pis hava!" diye söyleniyordu.

Bu parçanın anlatım özellikleri için,

- I. Öyküleme anlatım tekniği kullanılmıştır.
- II. İlahi bakış açısı ile oluşturulan cümlelere yer verilmiştir.
- III. Geriye dönüş tekniğinden yararlanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir ?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

6. Bir yazıda sadece sözcüklerin anlamlarını bilmek de çoğu zaman yeterli olmayabilir. O
- I
- sözcüklere yazarın yüklediği yeni anlamları,
- II
- sözcüğün cümle oluştururken kazandığı anlamı, paragraf içindeki anlamını ve nihayet
- III
- bütün bu dil öğelerinin bütünleşmiş şekli olan
- IV
- yazının varlık sebebine göre kazandığı anlamı da çıkarmak gerekir.
- V
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi fiilimsi değildir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Sıfat tamlamalarında ismi nitelendiren ya da belirten sıfatlara mutlaka yer verilir. Buna göre,
- Ahmet Haşim'in Ay adlı yazısında ay ışığı ile doğanın güzelleştiği düşüncesi verilmeye çalışılıyor. Ancak ileri sürülen kanıtlar somut ve bilimsel değil, öznel. Yani görecelidir. Bir başkası geceyi ve ay ışığını korkutucu ve gizemli oluşu bakımından ele alabilir.
- Bu parçadaki altı çizili söz grubu için,**
- Tamlananı sıfat almış belirtili isim tamlamasıdır.
 - Belirtme sıfatı olan sayı sıfatı ile oluşmuş sıfat tamlamasıdır.
 - Hem niteleme hem belirtme sıfatı ile oluşmuş sıfat tamlamasıdır.
 - Belirtme sıfatı olan belgisiz sıfat ile oluşmuş sıfat tamlamasıdır.
 - İki farklı niteleme sıfatı ile oluşmuş sıfat tamlamasıdır.
- ifadelerinden hangisi söylenebilir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Anayasamızın 23. Maddesi: () Herkes yerleşme ve seyahat özgürlüğüne sahiptir. Vatandaşlar sınır dışı edilemez ve yurda girme hakından yoksun bırakılamaz.()

Bu parçada ayraçla gösterilen yerlere gelmesi gereken noktalama işareti aşağıdakilerden hangisidir?

- Tırnak işareti
- Yay ayraç
- Virgül
- Kısa çizgi
- Uzun çizgi

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

9. Mevlana Hüdavendgâr bize nazar kılalı
Onun görklü nazarı gönlümüz aynasıdır
Mevlana sohbetinde saz ile işret oldu
Arif manaya daldı çün bilebilir ferîşte
- Yunus Emre'ye ait bu dizeden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Mevlana'nın meclisinde bulunduğu ve sohbetlerini dinlediği anlaşılmaktadır.
B) Dönemin zihniyeti hakkında bilgi vermektedir.
C) 14' lü hece ölçüsü ile oluşturulmuştur.
D) Benzetme sanatına yer verilmiştir.
E) Divan edebiyatı geleneğine ait bir şiirdir.

10. Osmanlı Devleti, rönesans ve reform Hareket-
I II
leri sonrasında Avrupa'da başlayan bilimsel ve
teknik gelişmelere ilk zamanlarda kayıtsız kal-
mıştır. 18. yy.dan itibaren Avrupa'daki geliş-
III IV
melerle ilgilenmeye başladıysa da yenilik ha-
reketlerinin bir devlet politikası hâline getirile-
V
memesi başarılı olunmasını engellemiştir.
- Bu parçada altı çizili söz ve sözcük gruplarından hangisinin yazımı yanlıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Taşlarla döğünüp yürür âb-ı revânı gör
Rahm eyledi hâlîme kevn ü mekânı gör
- Dağlar başında ebr-i felek ağlayıp gider
Yanınca ra'din ettiği ah ü figânı gör
- Çâk eyledi yakasını derd ile subhgâh
Çarhın şafak yerine ya döktüğü kanı gör
- Deryalar acıyıp göğşe boyadı câmesin
Toprak döşendi ruy-ı zemin ü zamanı gör

Günümüz Türkçesiyle,
Taşlarla dövünüp ilerleyen akarsuya bak, be-
nim şu hâlîme acıyan tabiatı gör!
Dağlar başında göğün bulutu ağlayıp gidiyor,
yanı başında gök gürültüsünün ettiği ahı ve
feryadı seyret!
Sabahleyin dert ile yakasını yırttı. Feleğin şa-
fak yerine şu döktüğü kana bak!
Denizler acıyarak elbisesini maviye boyadı,
yeryüzü toprak döşendi, zamanı gör.

- Bu dizelerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Divan edebiyatı geleneği ile oluşturulmuştur.
B) Mesnevi nazım şekli ile yazılmıştır.
C) Ağır bir dil kullanılmıştır.
D) Doğadaki varlıklara insan özellikleri verilmiştir.
E) Çağrışımsal bir anlatıma sahiptir.

12. Türk dili ve edebiyatı dersinde şiir yazma çalışması yapmaya karar veren bir öğrenci aşağıdaki yazıyı dikkatlice okumuştur:

“Yazılı anlatımın önemli cephesi, iyi bir gözlemci olmaktır. İnsan beyni öğrendiği her bilgiyi, doğadan ve yaşamın içinden aldığı her malzemeyi yeri ve zamanı geldikçe kullanmak üzere depo eder. Bu özelliğiyle insan bir izlenim deposuna benzer. Bilgi akışı çoğaldıkça bu depo da dolup taşmaya başlar. İntibaların somut hâle gelmesi, Tanpınar’ın benzetmesiyle, ışığın prizmadan geçip farklı şekillerde dışa yansımaları şeklinde ifade edilebilir. Yazı çalışmaları da bundan sonra bir anlam kazanır.”

Bu yazıda yer alan Tanpınar’ın benzetmesinden yola çıkarak öğrenci yazısını yazarken aşağıdakilerden hangisi doğrultusunda hareket etmelidir?

- A) Yazıya kendi duygu ve düşüncelerini katmalıdır.
- B) Gözlemlediği şeyleri olduğu gibi dile getirmelidir.
- C) Yazılarında sadece düşüncelerine yer vermelidir.
- D) Yazılarında fotoğrafçı gerçekçiliği olmalıdır.
- E) Yazılarında nesnel cümleleri tercih etmelidir.

13. Bahar oldu yine güller açıldı
Bülbül feryat eder ağlar ne güzel
Yârin dudağından dürler saçıldı
Safalar sürmeye bağlar ne güzel

Bülbülün feryadı her dem har ile
Âşıkların işi ah ü zâr ile
Ayrı düştüm şu gurbette yâr ile
Hayali gönlümü dağlar ne güzel

Bu şiir örneğinden yola çıkılarak halk edebiyatı şiiri için;

- I. hece ölçüsünün kullanıldığı,
- II. koşma nazım biçimleri ile yazılan şiirler olduğu,
- III. satirik şiirlere yer verildiği

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

14. Cümle yapısını değerlendirebilmek için cümledeki yargılara dikkat edilmelidir. Cümledeki yüklem sayısı, o yüklemelerin birbirine nasıl bağlandığı, cümlede fiilimsiye yer verip verilmediği gibi özellikler cümlelerin yapısını belirleyen özelliklerdir.

Buna göre dil ile ilgili bilgi veren,

- I. Dilin yapısı değişmez ve yüzyıllar önceden oluşur.
- II. İnsanlar, dilden önce iletişimi sağlamak için başka anlaşma araçlarını kullanmışlardır.
- III. Dil, birlikte yaşayan insan topluluklarını oluşturur.
- IV. Günlük ihtiyaçları karşılamak için doğal dilden yararlanılır.
- V. Dil, bireylerin anlayışını belirlemede etkilidir.

cümlelerinden hangisinin yapısı diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

15. Yaprak Dökümü'nden,

Ali Rıza Bey hiçbir şeyin farkında değil gibi bir köşeye sinip oturduğu hâlde bu çehrelerin iç-yüzünü görüyor, kızları onlarla teklifsiz konuşup şakalaştıkça utancından kahroluyordu.

Şevket'in bu meclislerde herkesin ne başka bir hâli vardı. Bu zavallı çocuğun mütemadiyen azap ve işkence içinde yaşadığı belliydi. Fakat ne çare, bir kere tutulduğu bu tuzaktan bir türlü kendini kurtaramıyordu. Şevket, Ali Rıza Bey'in misafirlere çıkarıldığına hiç tahammül edemiyordu. Bazen göz göze geldikleri zaman "Seni bu vaziyete ben düşürdüm; affet!" der gibi boynunu büküyordu.

Genç adam bir gece bir bahane ile babasını dışarı çekti, taşlıkta onun kulağına eğilerek: "Kuzum baba, bana acırsan bunların içinde bulunma." dedi ve cevap beklemeden kaçtı.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Realist bir tutumla yazılmıştır.
- B) İlahî bakış açısı ile oluşturulan cümlelere yer verilmiştir.
- C) Mizahi anlatım biçimiyle yazılmıştır.
- D) Döneminin sosyal hayatından izler taşımaktadır.
- E) Sade bir dille oluşturulmuştur.

16. Tarih öncesi dönemler ile ilgili tanrı, tanrıça ve kahramanların yaşamlarını anlatan, bir toplumun duygularını, inançlarını yansıtan birçok ürün vardır.

Buna göre aşağıdaki yazı türlerinden hangisi bu parçadaki özelliği göstermektedir?

- A) Deneme
- B) Roman
- C) Destan
- D) Makale
- E) Şiir

17. Destanlar, İslamiyetin kabulünden önceki ve sonraki destanlar olmak üzere farklı sınıflandırmalara aittir. Ayrıca destanlar, yapay ve doğal destan olarak da ayrı bir sınıflandırma içerisinde yer alır.

Buna göre,

- I. İslamiyet öncesi döneme ait Oğuz Kağan Destanı doğal bir destandır.
- II. İslamiyetin kabulünden sonrası destanlardan olan Kırız Destanı yapay bir destandır.
- III. Yapay destan özelliği gösteren Çanakkaile Destanı anonimdir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

18. Sergüzeşt romanından,

Kendisi şişmanca olmakla birlikte, büyük ela gözleriyle sinirli yaradılışının kararlılık ve metanetini gösteren geniş yüzünü boyadığı kırmızı renkle Romalıları andırırdı. Mükemmel bir sıhhatle hayatın daima güzel yanını gördüğünden neşeli, şen bir tabiata sahip olarak gezdiği memleketlerde çiçekleri açtıran bahar gibi, geçtiği gönüllerde muhabbet uyandıran gençliğinin en parlak, en coşkun bir döneminde bulunduğu hâlde kalbinde aşk ve alakaya bir yetenek, bir eğilim hissetmez ve sanatından başka bir güzel sevmediğini daima bir gurur ve ara sıra gizli bir acıyla itiraf ederdi.

Bu parçadan yola çıkılarak Tanzimat Dönemi romanı için,

- I. Betimleyici unsurlara yer verilmiştir.
- II. Uzun cümleler kurulmuştur.
- III. Parnasizm akımından yararlanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

19. Ülkemiz yeryüzü şekilleri bakımından genç oluşumlu olduğundan arazi eğimi çoktur. Bu eğimi izleyen akarsular da gücüne bağlı olarak engebeleri ortadan kaldırmaya çalışır.

Bu parçadaki altı çizili sözcük gruplarının özelliği sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belirtisiz isim tamlaması - Sıfat tamlaması
- B) Belirtisiz isim tamlaması - Belirtisiz isim tamlaması
- C) Sıfat tamlaması - Belirtili isim tamlaması
- D) Belirtili isim tamlaması - Sıfat tamlaması
- E) Sıfat tamlaması - Sıfat tamlaması

20. Geleneksel Türk tiyatrosu, sözlü halk geleneğinin bir ürünüdür. Bu gelenekle verilen eserler, anonim özellik göstererek doğaçlama ile oynanır. Geleneksel Türk tiyatrosu içinde yer alan oyunlarda şive taktikleri, güldürü unsuru, yanlış anlaşılmalara dayanan mizahi öğeler bulunmaktadır. Modern tiyatrodaki önemli bir yere sahip olan kostüm, dekor, ışık gibi unsurlar, geleneksel Türk tiyatrosunda yok denecek kadar azdır.

Aşağıdaki tiyatro eserlerinden hangisi bu parçada anlatılan özelliklere sahip değildir?

- A) Karagöz
- B) Köy seyirlik oyunu
- C) Orta oyunu
- D) Vatan yahut Silistre
- E) Meddah

21. Anı türü, bir kimsenin başından geçen ya da yaşadığı dönemde tanık olduğu olayları veya durumları konu edindiği yazı türüdür. Bu yazı türü, hayal tecrübelerini paylaşmak, unutmaya yüz tutan toplum değerlerini tanıtmak gibi amaçlarla yazılabilir. Bu türün yazarı, yaşadığı olayı üstünden zaman geçtikten sonra nesnel bir bakış açısıyla içten bir anlatımla ele almalıdır. Ancak anı yazarı, kişileri ve dönemleri ele alırken kendi bakış açısını da ortaya koyabilir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen yazı türü ile oluşturulmamıştır?

- A) Mustafa Kemal'in Mütareke Defteri
- B) Mor Salkımlı Ev
- C) Şair Evlenmesi
- D) Çankaya
- E) Zoraki Diplomat

22. Haber metni yazma çalışması yapmak isteyen bir öğrenci, bazı yönergeler doğrultusunda haber metnini oluşturmaya karar vermiştir. Bu konuda yaptığı araştırmalar sonucunda,

- I. Haber konusu yapacağı metni kesin olan bilgilerle oluşturmuştur.
- II. Haber metni hazırlarken kişisel düşüncelerini yansıtmaya gayretinde bulunmuştur.
- III. Şiddet içerikli haberleri sadece dikkat çekmek için tercih etmemiştir.
- IV. Hazırladığı haberi, uygun görsellerle zenginleştirmiştir.
- V. Haberi, metin hâline getirirken Türkçenin doğru kullanımına dikkat etmiştir.

Buna göre numaralanmış yönergelerin hangisinde öğrenci bir yanlışlık yapmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

23. Bir metnin türünü değerlendirirken kullanılan dil, anlatım biçimleri, yazılma amacı gibi özellikler göz önünde bulundurulmalıdır.

Buna göre,

Yirmi gündür güneydeyim. Antibes, Cannes, sonra Sete ve şimdi Aix'den Valery'den sonra Cezanne ya da Puget ya da Ondördüncü Louis...

Şaşılası bir su otelindeyim. Düştük, diyelim. Yemek salonu yaşlı kendi kendisiyle konuşan kadınlarla dolu. Tıpkı Anadolu Kulübünün lokantası gibi.

Kendi içime bir türlü inemediğim için dış dünyada dolaşıyorum. Dün Aix Müzesi'ne gittim. Güzel ama çok güzel primitifler gördüm. Bizans üslubu birkaç küçük tablo. El kadar bir doğum tablosu (lacivert ve yaldızlı yatak bir kayığa benziyordu) güzel bir Filippo gibi. Daha yakınlardan Fontainebleau okulunun bir Parnas sahnesi. Aslında önemli bir şey değil ama dans edenlerin yüzü olağanüstüydü. Yapılan işin özenli oluşu, bu özenle yüzün içeriye çekilişi ve maddesinin gizini yakalamış olarak yeniden görünmesi, sözün kısası, anlatamayacağım bir yığın birbirine bağlı özellik.

bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Hikâye
- B) Gezi yazısı
- C) Deneme
- D) Efsane
- E) Roman

24. Yazım kılavuzuna göre noktalı virgülün üç farklı görevi vardır: Birincisi, cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur. İkincisi, öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur. Noktalı virgülün bir diğer görevi de ikiden fazla eş değer öğeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenin sonra konmasıdır.

Buna göre,

İnsan (I) yaptığı (II) uyguladığı (III) başardığı etkinlikleri geleceğine taşır (IV) Yaşamında da bunu ilke edinen insan (V) edebiyatta da aynı özelliği devam ettirmiş (VI) birbirine benzer özellikler taşıyan metinler ortaya çıkarmıştır.

bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangilerine noktalı virgül getirilmesi uygundur?

- A) I ve III
- B) I ve VI
- C) II ve IV
- D) III ve VI
- E) IV ve V

25. Divan edebiyatının 16.yüzyılda yaşamış güçlü şairlerinden olan Fuzuli, sadece yaşadığı dönemde değil sonraki dönemlerde de pek çok şairi etkileyebilmiştir. Divan edebiyatının lirik şairi olarak önemli bir yere sahiptir. Türkçenin yanı sıra Farsçayı ve Arapça'yı da iyi bilen bir sanatçıdır. Eserlerinde Azeri Türkçesini yoğun olarak kullanmıştır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait değildir?

- A) *Harnâme*
- B) *Farsça Divan*
- C) *Arapça şiirler*
- D) *Sakinâme*
- E) *Şikayetnâme*

26 - 27. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türk edebiyatında destan, mesnevi ve halk hikâyesi çizgisini takip eden hikâye türündeki değişimin ilk örnekleri 18. yüzyılın sonunda görülmeye başlamıştır. Anonim bir nitelik taşımayan yani yazarı bilinen ilk yerli modern hikâyeler, çeviri ile tanınan Batı edebiyatı örneklerinden sonra belirli yazarlar tarafından kaleme alınmıştır. Bu dönemde hikâye yazan sanatçılar, hikâyenin içeriğini ve üslubunu eski hikâye geleneğinin devamı olarak kıssadan hisse çıkarma anlayışı içinde dile getirmişlerdir.

26. Bu parçadaki altı çizili bölüme aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Geçiş Dönemi'nde
- B) Sözlü dönemde
- C) Divan edebiyatında
- D) Tanzimat Dönemi'nde
- E) Cumhuriyet Dönemi'nde

27. Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen dönemde yazılmış bir hikâye örneği değildir?

- A) *Letaif-i Rivâyât*
- B) *Küçük Şeyler*
- C) *Müsameretnâme*
- D) *Son Kuşlar*
- E) *Muhsin Bey*

28. İnsan; düşünen, konusan ve soru soran tek

I
varlıktır. Bu ayrıcalıklı durum, onu varlık âleminde söz sahibi yapmıştır. İnsanoğlu eşyayı anlamak, olaylar arasında neden-sonuç ilişkisini kavramak için çeşitli bilim dalları geliştirmiştir. II
Ancak bu bilim dalları, varlık dünyasının belirli bir kısmıyla uğraşmıştır. Sadece felsefe, varlığın belirli bir tarafı ile değil de bütün varlık dünyasıyla ilgilenen bir araştırma biçimi oluşturmuştur.

III

Bu parçadaki altı çizili sözler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. sözcük adlaşmış sıfat görevinde sıfat-fiildir.
II. sözcük isim-fiildir.
III. sözcük yüklem görevinde sıfat-fiildir.
- B) I. sözcük sıfat görevinde sıfat-fiildir.
II. sözcük isim-fiildir.
III. sözcük yüklem görevindedir ancak fiilimsi değildir.
- C) I. sözcük isim fiildir.
II. sözcük sıfat görevinde sıfat-fiildir.
III. sözcük adlaşmış sıfat yapan sıfat-fiildir.
- D) I. sözcük durum bildiren zarf-fiildir.
II. sözcük adlaşmış sıfat görevinde sıfat-fiildir.
III. sözcük yüklem görevindedir ancak fiilimsi değildir.
- E) I. sözcük isim-fiildir.
II. sözcük isim-fiildir.
III. sözcük sıfat yapan sıfat-fiildir.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ

29. I. Servetifünun topluluğunun önemli ismi Halit Ziya Uşaklıgil, Batılı anlamda ilk önemli romancımız olarak kabul edilmektedir. Edebiyatımızda roman dilinin oluşturulmasında öncü isimdir. Romanlarının konularını genellikle aydın kesimden seçerken sanatlı bir dil kullanmayı tercih etmiştir. Eserlerinde realizm ve natüralizm akımlarının etkisi fazlasıyla görülür. Halit Ziya Uşaklıgil, roman ve hikâyelerin yanı sıra tiyatro, anı gibi türlerde de eserler vermiştir.

II. Millî Edebiyat anlayışının en önemli isimlerinden olan Halide Edip Adıvar, edebiyatımızda romanları ile tanınan önemli bir yazardır. İlk romanlarında aşk teması ve kadın psikolojisi üzerinde dururken daha sonra Kurtuluş Savaşı, sosyal hayat, Türkçülük akımı gibi konuları da işleyen sanatçı, realizm akımının etkisiyle eserlerini oluşturmuştur. Roman ve hikâyelerin yanı sıra tiyatro, anı gibi pek çok türde eser vermiştir.

Bu parçalarda sözü edilen sanatçıların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı edebî topluluğa dahil olmaları
- B) Kadın karakterleri öne çıkarmaları
- C) Romanlarıyla edebiyatta önemli bir yere sahip olmaları
- D) Kurtuluş Savaşı'nı anlatan romanlar yazmaları
- E) Sürrealizm akımının etkisinde eser yazmaları

30. 10. sınıfın sonuna doğru yaklaşan öğrenci, Türk dili ve edebiyatı dersinde bu yıl öğrendiği yazı türlerinden yola çıkarak yazma çalışması yapmaya karar vermiştir. Hangi türde yazılacak olursa olsun yazılacak metnin etkili ve güzel olabilmesi, belirli aşamaları takip etmekle mümkün olacaktır. Yazma çalışması sırasında uygulama yapmaya başlayan öğrenci hazırlık, plan, taslak oluşturma, düzeltme ve geliştirme ve paylaşım aşamalarına dikkat etmelidir. Ancak bir metnin yazılış aşamasında metnin türüne göre konu, tema, anlatım biçimi, metnin yazılış amacı ve hedef kitle dikkatlice belirlenmelidir.

Buna göre öğrenci yazma çalışması yaparken;

- I. hikâye,
- II. şiir,
- III. destan,
- IV. gezi yazısı,
- V. tiyatro

türlerinden hangisinde metnin türüne bağlı olarak farklı bir yol çizmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-10), Coğrafya (11-21), Felsefe (22-25), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (26-30), toplam 30 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Balkanlarda; Uz, Peçenek ve Kuman akınları ile uğraşmak zorunda kalan Bizans İmparatorluğu, içeride de sık sık imparator değişiklikleri yaşamıştır. Özellikle II. Basileos'un 1025'te ölümünden sonra yönetimde devlet düzeni bozulmuş ve halkın devlete olan güveni sarsılmıştır. Anadolu'da ise Rumlar ve Ermenilerle birlikte Süryaniler, Araplar ve Türkler bulunmaktaydı.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Bizans İmparatorluğu'nda XI. yüzyılda siyasi alanda sorunların yaşandığı,
- II. Anadolu'da XI. yüzyılda farklı milletlerin yaşadığı,
- III. bazı Türk topluluklarının, Orta Asya dışında faaliyetlerde bulunduğu

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı toplumunda yönetenler sınıfı kendi arasında seyfiye, kalemiye ve ilmiye olmak üzere üç sınıfa ayrılırdı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ilmiye sınıfı mensupları arasında yer almaz?

- A) Kadı B) Müderris
C) Defterdar D) Kazasker
E) Şeyhülislam

- 3.

- I. Harita: Osmanlı Bey döneminin sınırları gösterilmiştir.

- II. Harita: Osmanlı Devleti'nin 1302-1453 yılları arasındaki sınırları gösterilmiştir.

Bu haritadan, Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sınırları zamanla genişlemiştir.
B) Kültürel çeşitliliği azalmıştır.
C) Yönetim biçimi değişmiştir.
D) Düzenli bir veraset anlayışı yoktur.
E) Tımar sistemini uygulamıştır.

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

4. Kılıç, ok, yay, mızrak ve kalkan gibi savaş aletleri kullanan ancak koruyucu zırh kullanmayan “deliler” delice cesaret ve atılganlıklarından dolayı bu isimle anılmışlardır.

Bu bilgilerden “deliler” ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Süvari birliklerinden oldukları
B) Hafif savaş aletleri kullandıkları
C) Ordunun en kalabalık sınıfı oldukları
D) Merkeze bağlı birlikler oldukları
E) Geçimlerini, aldıkları vergilerle sağladıkları

5. “Toplum, çeşitli sanat kollarını yürüten insanlara muhtaç olduğuna göre bu sanat kollarını yürütecek çok sayıda insanın belli bir yerde toplanması ve her birinin belli bir sanatla uğraşması gerekir ki toplumun tüm ihtiyacı karşılanmış olsun.”

Ahi Evran

Ahi Evran’ın bu sözü aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Laik devlet anlayışı
B) Monarşik yönetim
C) İkili teşkilat
D) Lonca Teşkilatı
E) Ekber ve Erşed Sistemi

6. **Aşağıdakilerden hangisi I. Süleyman (Kanuni) dönemi gelişmeleri arasında yer almaz?**

- A) 1514 Çaldıran Muharebesi
B) 1529 I. Viyana Kuşatması
C) 1533 İstanbul Antlaşması
D) 1533 Cezayir’in alınması
E) 1535 Fransa’ya kapitülasyon verilmesi

7.

II. Mehmet’in İstanbul kuşatması ile ilgili bu krokiden hareketle;

- I. Bizans’ın, karadan yardım almasının engellenmeye çalışıldığı,
II. Kuşatmada deniz gücünden de yararlandığı,
III. Kuşatmada istenilen sonuca ulaşamadığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. İslam devletlerinin ümmet anlayışına dayanan millet sistemini geliştiren ve en iyi şekilde uygulayan Osmanlı Devleti olmuştur. Osmanlılar daha önceki Türk İslam devletlerinden devraldıkları bu sistemi geliştirmiş ve fetbettikleri yerlerdeki gayrimüslim topluluklara, kendilerini idare edebilmelerini sağlayacak bazı haklar tanımıştır. Osmanlı Devleti’nde kuruluşun itibaren Müslüman Türkler ile gayrimüslimler birlikte yaşamıştır.

Bu bilgilerden Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. ekonomik faaliyetleri denetimi altına aldığı,
II. çok uluslu yapısını kaybettiği,
III. hoşgörülü bir yönetim anlayışı benimsediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Osmanlı tarihinde sık sık başvuru bu uygulama ile yöneticilerin dört temel hedefi olmuştur. Bu hedefler şunlardır:

1. Merkezî otoriteyi tesis etmek ve bu otoriteye rakip olabilecek güçlerin ortaya çıkmasını engellemektir.
2. Özellikle ekonomik bunalım ve savaş zamanlarında hazineye gelir sağlama arzudur.
3. Önemli mevkilere yükselenlerin öldükten sonra varislerine bir şey bırakamayacaklarını düşünerek dürüst davranmalarını sağlamaktır.
4. Devlet memurları ile tanınmış kimselerin çeşitli yolsuzluklar sonucunda devlete ait malları ele geçirmeleri ya da bu hususta şüphe duyulması hâlinde bu malları yeniden hazineye alma düşüncesidir.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İltizam Sistemi
- B) Müsadere Sistemi
- C) Devşirme Sistemi
- D) Tımar Sistemi
- E) Ekberiyet Sistemi

10. 22 Ocak 1517'de Ridaniye mevkiinde yapılan Ridaniye Savaşı, Osmanlıların zaferiyle sonuçlandı. Ridaniye Savaşı sonucunda Memlûk Devleti yıkıldı ve Suriye, Filistin, Irak, Hicaz ile Mısır Osmanlı topraklarına katıldı. Böylelikle Osmanlı Devleti, İslam dünyasında söz sahibi tek devlet oldu.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Hâkimiyet sahası genişlemiştir.
- B) Doğu sorunu tamamen sona ermiştir.
- C) Hazine gelirleri azalırken giderleri artmıştır.
- D) Çok uluslu bir yapıya kavuşmuştur.
- E) Askerî faaliyetleri, dinî alanla sınırlı kalmıştır.

11. Bir ülkede çalışma çağındaki nüfus aktif nüfusu oluşturur. Bağımlı nüfus ise bu potansiyelin dışında kalan nüfustur. Bağımlı nüfus oranı ve aktif nüfus oranı ülkelerin gelişmişlik düzeylerine göre farklılık gösterir.

Buna göre gelişmişlik düzeyleri farklı olan Türkiye, Almanya ve Somali'nin nüfus özellikleri göz önünde bulundurulduğunda,

- I. Türkiye'de aktif nüfus oranı Almanya'dan fazla, Somali'den azdır.
- II. Türkiye'nin genç bağımlı nüfus oranı Almanya'dan az, Somali'den fazladır.
- III. Türkiye'de aktif nüfusun iş gücüne katılım oranı Somali'den fazla, Almanya'dan azdır.
- IV. Türkiye'de hizmet sektöründe çalışanların oranı Almanya'dan fazla, Somali'den azdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
- D) II ve IV E) III ve IV

12. Türkiye'de 1950'den sonra iç göç hızlanmıştır. Bunun sonucunda kırsal alanlarda yaşayan nüfus oranı azalırken kentlerde yaşayan nüfus oranı artmıştır.

Bu göçlerin ortaya çıkmasında;

- I. kentlerde iş bulma imkanının daha fazla olması,
- II. kırsal kesimde miras yoluyla tarım alanlarının küçülmesi,
- III. kentlerde sosyal uyumsuzlukların yaşanması

durumlarından hangilerinin etkisi olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

13. 1950'den sonra Türkiye'de hızlı nüfus artışı ve tarımda makineleşmeye bağlı olarak kırsal kesimde iş gücü fazlalığı ortaya çıkmıştır. Kırsal kesimdeki bu iş gücü fazlalığı, sanayileşmenin artmasıyla birlikte iş gücü ihtiyacı artan kentlere göç etmiştir. Kentlerde hızla artan nüfus miktarı beraberinde birçok sorunun ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi göçlerin sonucunda kentlerde ortaya çıkan sorunlardan biri değildir?

- A) Altyapı hizmetlerinin yetersiz kalması
B) Tarım alanlarının zamanla boş kalması
C) Sanayi tesislerinin kentlerin içinde kalması
D) Çevre kirliliğinin artması
E) Konut açığının ve gecekonduların ortaya çıkması

14. İnsanların bulundukları yerden başka bir yere çeşitli nedenlerle geçici ya da sürekli olarak gitmelerine göç denir. İnsanlar bazen bulundukları yerleri kendi iradeleri dışında terk edip göç etmek zorunda kalırlar. Bu tür göçlere zorunlu göç denir.

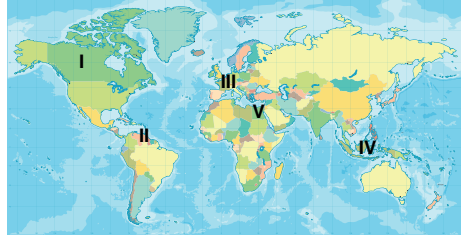
Buna göre;

- I. Nijerya'daki iç çatışmalar nedeniyle Kamerun'a yapılan,
II. Myanmar'ın Arakan eyaletinde yaşayan Budistlerin yerli halka dinî ve siyasi baskı yapması sonucu Bangladeş'e yapılan,
III. Suriye'deki iç çatışmalar nedeniyle Türkiye'ye yapılan

göçlerinden hangileri zorunlu göçler arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. Aktif nüfusun ekonomik faaliyet türlerine göre dağılımı, ülkelerin gelişmişlik düzeylerine göre farklılık gösterir.

Buna göre yukarıdaki harita numaralandırılarak gösterilen ülkelerden hangilerinde ikincil ve üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranı diğerlerinden fazladır?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

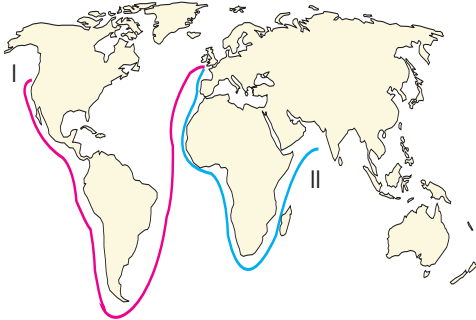
16. Aşağıda Kanal İstanbul Projesi'nin güzergâhı gösterilmiştir.

Buna göre bu projenin tamamlanması durumunda ortaya çıkacak avantajlar arasında aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenemez?

- A) Boğaz'da yaşanacak gemi kazası riskinin azalması
B) Türkiye ekonomisine katkı sağlaması
C) Süveyş Kanalı'nın önemini yitirmesi
D) İstanbul Boğazı'ndaki gemi trafik yükünün azalması
E) İstanbul Boğazı'ndaki kirliliğin azalması

17. Büyük su kütleleri arasında yapılan kanallar ile eskiden daha uzun süren deniz yolu güzergâhları kısaltılmıştır.

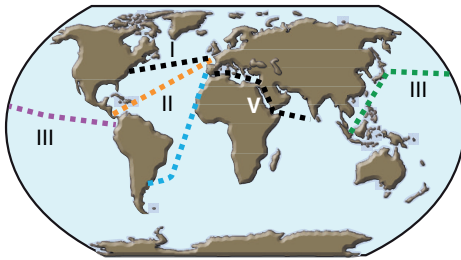

Yukarıdaki haritada İngiltere'den yola çıkan bir geminin Pasifik Okyanusu'na ulaşmak için önceleri kullandığı iki farklı güzergâh verilmiştir.

Bu güzergâhların önemini kaybetmesine neden olan kanallar aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II
A)	Korint	Kiel
B)	Kiel	Kanama
C)	Panama	Korint
D)	Süveyş	Panama
E)	Panama	Süveyş

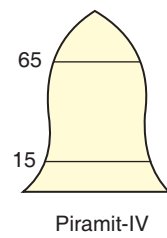
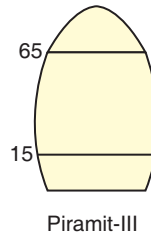
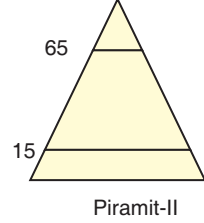
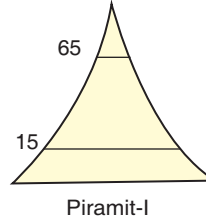
18. Aşağıdaki haritada bazı deniz yolu güzergâhları numaralarla gösterilmiştir.

Bu güzergâhların hangisinde gemi trafiği yoğunluğunun en fazla olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Genel olarak ülkelerdeki gelişmişlik seviyesinin artması, doğal nüfus artışını azaltacağından piramidin tabanı daralır ve ortası genişler.

Buna göre yukarıdaki piramitlerden hangilerinin gelişmiş ülkelere ait olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

20. İlk defa MÖ 10.000'li yıllarda ortalama sıcaklıkların artışıyla çoğalan nüfusu beslemek zorunda kalan topluluklar tarımı keşfetmiştir. Bu olay Fırat ve Dicle nehirleri arasında Mezopotamya denilen bölgede gerçekleşmiştir. Avcılık ve toplayıcılıkla o zamana kadar geçimini sağlayan topluluklar artan nüfus baskısı ile zamanla bazı yabancı türleri tarlalarında yetiştirerek onları tüketebileceklerini fark etmiştir. Aynı zamanda yetiştirdikleri bu ürünleri koruyabilmek için tarım alanlarının yakınına evler inşa etmiş, yerleşik hayatın başlamasını sağlamışlardır.

Bu metinden yararlanılarak,

- I. Tarım devrimi, insanların beslenme mecburiyetine bağlı olarak gerçekleşmiştir.
- II. Tarım faaliyetleri bazı yabancı türlerin tarlalarda yetiştirilmesiyle başlamıştır.
- III. Yerleşik hayat, tarım ürünlerinin korunma ihtiyacından dolayı başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

21. Heraklitos arkhe problemine ateş cevabını verir. Zira ateş içine aldığı her şeyi yakarak başka bir forma dönüştürme gücüne sahiptir. Yine varlıkla alakalı olarak da "Bir nehirde iki kez yıkanılmaz." diyerek tavrını ortaya koyar. Akan su farklılaşmıştır, artık başka bir su birikintisi hâline gelmiştir. Ona giren insanın da aynı insan olduğunu artık iddia edemeyiz. Zaman insanı da dönüştürmüştür.

Heraklitos'un varlığa bakışı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Doğa dinamik değil, statiktir.
B) Her şey değişmeden aynı kalır.
C) Evrende dinamizm hâkimdir.
D) Düşünce, maddenin soyut hâlidir.
E) Varlık hem madde hem de düşüncedir.

22. "Evde her akşam içilen çay, küçük çocuk için oyuncaklarından daha eğlenceli bir malzeme hâline gelmişti. Biten çay bardaklarını alıyor, mutfığa götürüyor ve bulaşık makinasının içine koyuyordu. Bundan da büyük keyif alıyordu. Bir gün evlerine gelen misafir çocuğa eziyet olacağı düşüncesiyle bardağı çocuğa vermedi ve kendi mutfığa götürdü. Aynı anda yükselen çocuk ağlamasıyla duraksadı, "Ben sadece yorulmasın diye böyle davranmıştım." dedi.

Bu parça "ahlaki eylem" ile alakalı olarak aşağıdakilerden hangisini destekler niteliktedir?

- A) İnsan, eylediği kadardır.
B) Eylemlerimiz dünyamızın belirleyicisidir.
C) İyi niyet, eylemin iyi olması için yeterli değildir.
D) Erdem içeren her davranış iyidir.
E) Evrensel ahlak yasasından bahsedilemez.

23. Hobbes'a göre insanoğlu ilk zamanlarda doğal durumda iken eşittir. Eşit ve özgür oldukları için aynı istek ve tutkulara sahiptirler. Ama herkesin her şeye sahip olmak istediği düzen altın çağ olmayıp cehennem hayatı olarak tasavvur edilebilir. Böyle bir durumda uygarlık gelişemeyeceği için insanlar kendi istekleri ile kendi sınırsız özgürlüklerine son vermiş ve bir sözleşme ile yarattıkları bu yapay insan onları temsil edip yönetecektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu düşüncüyü özetler niteliktedir?

- A) Devlet insanlar arasındaki çatışmayı önlemek için oluşturulmuştur.
B) Devlet insan doğasına aykırıdır.
C) Devlet insanları köleleştirir.
D) Devlet insanları ahlaki açıdan olgunlaştırmalıdır.
E) Devleti filozoflar yönetmelidir.

24. Sanatsal değerlerimizi belirleyen kültürel birikimlerimizdir. Kültür, tarih süreci içinde oluşagelen ve heterojen bir oluşumdur. Her toplumun hatta aynı toplum içindeki bölgelerin dahi kendilerine has kültürleri vardır. Tarih boyunca farklı merkezlerde yoğunlaşmıştır. Antik Yunan kültürü ya da Avrupa kültürü dediğimizde farklı yerleri kastederiz. Bu farklılık kendini değer yargıları ve beğenilerde gösterir. Kendi kültür çevremizinkinden başka bir yerdeki kültür çevresini anlatmakta güçlük çekeriz.

Bu durumun sonucu estetik değerler açısından bakıldığında ne olur?

- A) Evrensel estetik değerler yoktur.
- B) Değer yargıları ortaktır.
- C) Güzellik anlayışı neseldir.
- D) Sanat gün geçtikçe değersizleşir.
- E) Farklı sanat dalları ortaya çıkar.

25. • Tanrı evreni bir saatmişçesine yaratmış, kurup bırakmıştır. Vakit gelince zil çalacak ve kıyamet kopacaktır.
- Tanrı'nın evrene müdahalesi söz konusu değildir, zaten buna gerek de yoktur. Zira insana akıl bahsetmiştir. Ve insan akıl sayesinde her türlü problemini çözebilir.
- Kutsal kitap ve peygamberlere de gerek yoktur. Yine insan aklıyla iyiyi kötünden ayırt edebilir.

Bu iddiaları savunan felsefe görüşü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deizm
- B) Panteizm
- C) Agnostisizm
- D) Teizm
- E) Ateizm

26. *Atabetü'l-Hakayık'ta* İslam kültür ve medeniyetinin birinci kaynağı olan Kur'an ayetleri ile Hz. Peygamber'in hadislerinden yararlanılarak ortaya konulan ahlaki öğütler yer alır.

Divan-ı Hikmet XII. yüzyıldan günümüze kadar devam eden Yesevi kültürünün oluşması ve özellikleri hakkında bize bilgi veren bir eser hüviyetindedir. Eser Türkistan'dan Balkanlara kadar geniş bir coğrafyada büyük bir etkiye sahiptir.

İslami Türk edebiyatının en eski örneği olan *Kutadgu Bilig*, manzum olarak Türkçe yazılmıştır. Eserde yazar dört temsili kişiyi konuşturmuş olup eser bir siyasetname niteliğindedir. "Kutadgu Bilig" kutlu olma bilgisi, hükümlerlik bilgisi anlamlarına gelmektedir.

Velayetname adlı eserde hayatı, menkıbe ve kerametleri anlatılır. *Makâlât* ise fikirlerini açıklayan ve onun şahsiyetini tanımamıza kaynaklık eden bir eserdir.

Hakkında bilgi verilen edebî eserler aşağıdaki isimlerle eşleştirildiğinde hangisi dışarda kalır?

- A) Yusuf Has Hacib
- B) Edib Ahmed
- C) Kaşgarlı Mahmud
- D) Ahmed Yesevi
- E) Hacı Bektaş Veli

27.

Bilge ve Kahraman Bir Genç	?
Genç Bir Davetçi	?
Genç Bir Öğretmen	?
Genç Bir Komutan	?

Bu kavram haritasında soru işareti ile belirtilen alanlara aşağıdaki isimlerden hangisi getirilemez?

- A) *Mus'ab b. Umeyr*
- B) *Muaz b. Cebel*
- C) *Erkam b. Ebi'l-Erkam*
- D) *Hz. Ali (r.a.)*
- E) *Üsame b. Zeyd*

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

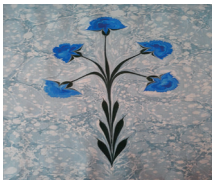
28. “Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri peşinden gelmesinde, insanlara fayda veren şeylerle yüklü olarak denizde yüzüp giden gemilerde, Allah’ın gökten indirip de ölü hâldeki toprağı canlandırdığı suda, yeryüzünde her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgârları ve yer ile gök arasında emre hazır bekleyen bulutları yönlendirmesinde düşünen bir toplum için (Allah’ın varlığını ve birliğini ispatlayan) birçok deliller vardır.”

(Bakara, 164. ayet)

Bu ayette verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gece ve gündüz olayının fiziksel bir olay olduğu bildirilmiştir.
B) Gemilerin insanların temel ihtiyaçlarını karşılayan araçlar olduğu belirtilmiştir.
C) Toprağı sulayıp ürün yetiştirmenin gerekli olduğu belirtilmiştir.
D) Akıl ve gözlemlerimizin, Allah’ın (c.c.) varlığını ve birliğini bulmada bizlere yol gösterdiğini belirtmiştir.
E) İnsanların doğadaki olayları gözlemleyip hayatlarını ona göre şekillendirmeleri gerektiği belirtilmiştir.

29.

Bu görsellerde aşağıdaki kavramların hangisinin örneği yer almaz?

- A) Kakmacılık B) Minyatür
C) Ebru D) Hat
E) Tezhip

30. “Ey iman edenler! ... insanların gizli hâllerini araştırmayın...”

(Hucurât, 12. ayet)

“İnsanların gizli hâllerini araştırırsan ya aralarına fesat sokmuş olursun ya da aralarında neredeyse fesat çıkmasına neden olmuş olursun.”

(Hadis-i şerif)

Verilen ayet ve hadis, İslam ahlakında yerilen aşağıdaki hangi kavramla ilişkilendirilebilir?

- A) Gıybet B) Haset C) Suizan
D) Yalan E) Tecessüs